

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 534/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa Tayyar Bozkurt – KEBAB servis, Topoľčianska 12, Bratislava, zastúpeného advokátkou JUDr. Ľubicou Balkovou, Cintorínska 21, Bratislava, vo veci namietaného porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 36 ods. 1, čl. 37 ods. 3 a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob 242/2013 z 28. januára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť sťažovateľa Tayyar Bozkurt – KEBAB servis o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. apríla 2015 doručená sťažnosť sťažovateľa Tayyar Bozkurt – KEBAB servis (ďalej len

„sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob 242/2013 z 28. januára 2015 (ďalej len „krajský súd“ a „rozsudok krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplynulo, že sťažovateľ sa ako žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 30 000 € s prísl. Žalobca podal žalobu z titulu náhrady nákladov vynaložených na stavebné úpravy, ktoré realizoval sťažovateľ ako nájomca nebytových priestorov vo vlastníctve žalovaného ako ich prenajímateľa. Náhrady vynaložených nákladov sa sťažovateľ domáhal po tom, ako žalovaný odstúpil od nájomnej zmluvy. Okresný súd Bratislava V rozsudkom sp. zn. 21 Cb 79/2011 zo 7. marca 2013 (ďalej len „okresný súd“ a „rozsudok okresného súdu“) žalobu sťažovateľa zamietol a zaviazal ho na náhradu trov konania žalovanému. Na odvolanie sťažovateľa o veci rozhodoval krajský súd, ktorý rozsudkom napadnutým touto sťažnosťou rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

3. Sťažovateľ v sťažnosti predkladá ústavnému súdu rozsiahlu polemiku s právnymi závermi krajského súdu, pričom však takmer výlučne ostáva v rovine podústavného (obyčajného) práva. V tomto smere opakovane uvádza, že svoj nárok na náhradu vynaložených nákladov za stavebné úpravy uplatňoval podľa § 667 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom poukazuje aj na aplikáciu § 265 Obchodného zákonníka (zásady poctivého obchodného styku) a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (dobré mravy). Názor krajského súdu o prednosti zmluvného dojednanja v nájomnej zmluve pred zákonnou úpravou považuje za svojvoľný a ústavne neprijateľný. Okrem tvrdenej svojvôle krajského súdu sťažovateľ namieta aj skutočnosť, že vyjadrenie žalovaného k jeho odvolaniu mu

nebolo doručené na vyjadrenie, a taktiež oneskorené predloženie veci krajskému súdu, v dôsledku čoho podľa jeho názoru vo veci nerozhodoval „*zákonný senát*“.

4. V petite sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, základné právo na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny, základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu boli porušené. Zároveň žiada, aby ústavný súd zrušil rozsudok krajského súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € a náhradu trov konania. Napokon žiadal, aby ústavný súd vydal dočasné opatrenie o odložení vykonateľnosti rozsudku krajského súdu.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Obdobné právo zaručuje čl. 36 ods. 1 listiny.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní. Obdobné právo zaručuje čl. 37 ods. 3 listiny.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Obdobné právo zaručuje čl. 38 ods. 1 listiny.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. K namietanému porušeniu základného práva na rovnosť účastníkov v konaní a základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi. Porušenie týchto práv sťažovateľ vyvodzuje z toho, že mu nebolo doručené vyjadrenie žalovaného k jeho odvolaniu proti rozsudku okresného súdu, a z toho, že okresný súd nepredložil vec krajskému súdu ako súdu odvolaciemu súdu bez zbytočného odkladu po tom, ako všetkým účastníkom uplynula lehota na podanie odvolania a vyjadrenia k nemu. Pokiaľ však ide o tieto námietky

sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že na prerokovanie sťažnosti v tejto časti nemá právomoc.

8. Z ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy totiž vyplýva, že ústava rozdeľuje ústavnú ochranu základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd preto môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať jeho sťažnosťou iba vtedy, ak sa nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

10. Podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 237 písm. g) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

11. Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že skutočnosti, ktoré majú zakladať porušenie označených práv sťažovateľa, sú subsumovateľné pod zákonné ustanovenia zakladajúce prípustnosť dovolania, čomu napokon zodpovedá aj judikatúra *Najvyššieho súdu Slovenskej republiky*. Ako príklad možno poukázať na jeho uznesenia *sp. zn. 2 Cdo 209/2014 z 28. augusta 2014* či *sp. zn. 5 Cdo 200/2010 z 9. novembra 2010*, kde konštatoval, že *nedoručenie procesného vyjadrenia k odvolaniu je vadou, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP*. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že nie bezodkladným predložením veci odvolaciemu súdu došlo k porušeniu označených práv, ústavný súd konštatuje, že akokoľvek sa táto námietka javí nedôvodnou (vyjadrenie žalovaného k odvolaniu sťažovateľa bolo okresnému súdu doručené 7. júna 2013 a 1. júla 2013 bol spis už na krajskom súde), posúdenie jej relevancie spadá do právomoci odvolacieho súdu v zmysle citovaného § 237 písm. g) OSP.

12. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy. Keďže proti napadnutému rozsudku krajského súdu ako súdu odvolacieho bolo možné zo sťažovateľom tvrdených pochybení podať dovolanie, právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa má Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, čím bola zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie.

13. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie rozsudkom krajského súdu z dôvodu tvrdenej svojvôle a ústavne neakceptovateľného právneho záveru

V tejto časti sťažnosti sa ústavný súd zaoberal bližšie otázkou, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08).

14. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky

súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

15. V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

16. Podstatná námietka sťažovateľa spočíva v tvrdenom zásahu krajského súdu do jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ktorého sa mal dopustiť tým, že ustanovenia Občianskeho zákonníka a nájomnej zmluvy interpretoval svojvoľným a ústavne nekonformným spôsobom.

17. Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov sa ústavný súd oboznámil s tou časťou odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ktorá bola pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti podstatná. Krajský súd najskôr poukázal na dôvody rozsudku okresného súdu, s ktorými sa plne stotožnil. Okresný súd pritom svoj rozsudok v podstatnom odôvodnil takto:

„Navrhovateľ svoj nárok na náhradu vynaložených nákladov opieral o znenie § 667 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru súdu je toto ustanovenie dispozitívneho charakteru a umožňuje odchylné dojednania v zmluve. Z textu nájomnej zmluvy vyplýva vôľa účastníkov zmluvného vzťahu na vylúčenie aplikácie § 667 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výklad ustanovenia § 574 ods. 2 vo vzťahu k § 667 ods. 1 Občianskeho

zákonníka je nutné posúdiť s prihliadnutím na rozhodujúcu zásadu súkromného práva, ktorou je zásada autonómie vôle a len jej rešpektovaním možno najlepšie realizovať spoločenské a ekonomické záujmy subjektov záväzkového vzťahu. Takúto autonómiu vôle možno obmedziť len vtedy, ak by došlo k ohrozeniu právom uznaného verejného záujmu. Za takýto verejný záujem nemožno považovať ochranu účastníka obchodnoprávneho vzťahu pred jeho nerozvážnym konaním a nesením následkov za podnikateľské riziko...

Tam kde zákon umožňuje odchylnú úpravu, t. j. dohodu medzi účastníkmi, ktorou možno určitú úpravu modifikovať alebo vylúčiť, nemožno takúto dohodu kvalifikovať ako dohodu o vzdaní sa budúcich práv a teda ako dohodu neplatnú. Z uvedených dôvodov súd rešpektoval zásadu zmluvnej voľnosti a výkladom nájomnej zmluvy dospel k záveru, že nárok navrhovateľa je neopodstatnený.“

V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd citoval odvolacie dôvody sťažovateľa, obsah vyjadrenia žalovaného, aby následne uviedol:

„Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav a vec i správne právne posúdi, s čím sa odvolací súd plne stotožňuje, a preto rozsudok podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil...

Odvolací súd k veci dodáva, že nebolo možné prisvedčiť tvrdeniu navrhovateľa, uvedenom v jeho odvolaní, že súd prvého stupňa poskytol právnu ochranu právu odporcu, ktoré je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, resp. s dobrými mravmi. Účastníci konania si riadne v zmluve dojednali vykonanie stavebných úprav na náklady navrhovateľa ako nájomcu s tým, že po ukončení nájmu nemá nárok na náhradu nákladov, ktoré vynaložil na úpravu prenajatých priestorov a tieto ani nemusí uviesť do pôvodného stavu. Toto dojednanie zohľadňovalo daný fakt, že za prvé roky nájmu navrhovateľ platil nájomné v zníženej miere...“

18. Ústavný súd sa takto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zaoberal tým, či rozsudok krajského súdu je ústavne udržateľný, t. j. či nevykazuje znaky svojvôle, arbitrárnosti, či je náležité odôvodnený a či výklad práva všeobecným súdom nie je taký,

že popiera účel a zmysel príslušných zákonných noriem (m. m. I. ÚS 23/2010). Svojevôľa všeobecného súdu, by totiž za určitých okolností mohla viesť aj k zásahu do základného práva na súdnu ochranu, v prípade sťažovateľa však takýto záver zistený nebol.

19. Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu podľa názoru ústavného súdu jasne a zrozumiteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré potvrdil rozsudok okresného súdu. Ako je zrejmé z už uvedeného, v odôvodnení napadnutého rozsudku dal krajský súd sťažovateľovi síce stručnú, ale zároveň jasnú, zrozumiteľnú a ústavne akceptovateľnú odpoveď na to, prečo preferoval odchylné zmluvné dojednanie pred zákonnou úpravou. Krajský súd pritom nielen skonštatoval správnosť dôvodov rozsudku okresného súdu (§ 219 ods. 2 OSP), ale reagoval aj na odvolacie námietky sťažovateľa a svoj rozsudok zákonným spôsobom (§ 157 ods. 2 OSP) odôvodnil.

20. V reakcii na sťažnostné dôvody sťažovateľa považuje ústavný súd za vhodné zvýrazniť aj skutočnosť, ktorú sťažovateľ v sťažnosti opomína. Ústavný súd vo svojej judikatúre (napr. I. ÚS 243/07, I. ÚS 242/07, IV. ÚS 15/2014) totiž opakovane pripomína, že prílišný právny formalizmus a prehnané nároky na formuláciu zmluvy nemožno z ústavnoprávneho hľadiska akceptovať, lebo evidentne zasahujú do zmluvnej slobody vyplývajúcej z princípu zmluvnej voľnosti (autonómie vôle) podľa čl. 2 ods. 3 ústavy. Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že jedným zo základných princípov výkladu zmlúv je priorita výkladu, ktorý nevedie k neplatnosti zmluvy, pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti, ak do úvahy prichádzajú obidva výklady. Je tak vyjadrený a podporovaný princíp autonómie zmluvných strán, povaha súkromného práva a s ním spojená spoločenská a hospodárska funkcia zmluvy (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 625/03 zo 14. apríla 2005). Neplatnosť zmluvy (alebo jej časti) má byť teda výnimkou, a nie zásadou. Taká prax, keď všeobecné súdy preferujú celkom opačnú tézu uprednostňujúcu výklad vedúci k neplatnosti zmluvy pred výkladom nezakladajúcim jej neplatnosť, preto nie je ústavne konformná a je v rozpore s princípmi právneho štátu vyplývajúcimi z čl. 1 ústavy (k tomu pozri I. ÚS 242/07, I. ÚS 243/07, IV. ÚS 340/2012). Ako ústavne nesúladné (porušujúce základné práva) preto ústavný súd hodnotí aj

rozhodnutia všeobecných súdov, ktorými boli zákony a podzákonné úpravy (vrátane noriem týkajúcich sa výkladu alebo platnosti právneho úkonu) interpretované v rozpore s princípmi spravodlivosti, napr. v dôsledku prílišného formalizmu (IV. ÚS 192/08, I. ÚS 26/2010, I. ÚS 640/2014).

21. V okolnostiach prípadu je zrejmé, že krajský súd stotožniac sa so závermi okresného súdu pred zákonným ustanovením, ktoré vyhodnotil ako dispozitívne, preferoval v duchu zásady zmluvnej slobody a autonómie vôle zmluvných strán výslovné zmluvné dojednanie, ktoré bolo určité a zrozumiteľné. Tento svoj záver pritom riadne odôvodnil, a preto ústavný súd nepovažuje rozsudok krajského súdu za ústavne neakceptovateľný. Napadnutý rozsudok preto nemožno vyhodnotiť ani ako svojvoľný či arbitrárny. Skutočnosť, že sa sťažovateľ s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť tento právny názor svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09, I. ÚS 417/08). V rozsudku krajského súdu teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil nič, čo by ho robilo ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Pokiaľ teda ide o namietaný zásah do základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ústavný súd uzatvára, že rozsudok krajského súdu je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie rozsudku, nie je arbitrárny a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď na otázku, prečo krajský súd rozsudok okresného súdu vo veci samej ako vecne správny potvrdil.

22. Inak povedané, v sťažnosti absentuje ústavno-právny rozmer, čo napokon vyplýva aj z jej obsahu, v ktorom prevažuje orientácia sťažovateľa na normy obyčajného (podústavného) práva a ústavno-právna argumentácia ostáva iba v pozadí. Sťažovateľ takto sťažnosť zjavne uplatnil v podstate ako ďalší opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva. Účel sťažnosti je však v porovnaní s opravnými prostriedkami v systéme

všeobecného súdnictva diametrálne odlišný, keďže táto sleduje výlučne ochranu základných práv a slobôd.

23. V súvislosti s prejavom nespokojnosti s namietaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v prevyšujúcej časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Nezistil totiž možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ktorej reálnosť by mohol bližšie posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

24. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa (návrh na zrušenie rozsudku krajského súdu, vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, náhrada trov konania), pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo rozhodovanie o odložení vykonateľnosti rozsudku krajského súdu bezpredmetné, a preto o ňom ústavný súd nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2015

